

Lähetäjät:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry

Annankatu 29 A 16, 00100 Helsinki

suojelusihteeri@tringa.fi

BirdLife Suomi ry

Annankatu 29 A 16, 00100 Helsinki

toimisto@birdlife.fi

Vastaanottaja:

UUDENMAAN LIITTO

Esterinportti 2 B

00240 Helsinki

toimisto@uudenmaanliitto.fi

8.11.2019

ASIA: Muistutus Uusimaa-kaavan 2050 kaavaehdotuksesta

Muistutuksen antavat BirdLife Suomi ry ja sen paikallisyhdistys Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys (rek.nro 116.353, 3000 jäsentä vuoden 2018 alussa). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla). Yhdistys on asianosainen Uudenmaan maankäytössä ja muissa hallinnollisissa asioissa.

Yleistä

Allekirjoittajat ovat huolissaan kaavaehdotuksen vaikutuksista Uudenmaan linnusto- ja luontoarvoihin. Toistamme edelleen jo luonnosvaiheessa esittämämme huolen maakuntakaavan yleispiirteistämisestä ja ohjaavuuden heikentymisestä. Yleispiirteistäminen vaarantaa osaltaan myös maakunnallisen ekologisen verkoston toimivuuden ja heikentää jo olemassa olevaa viherrakennetta. **Ekologista verkostoa ja viherrakennetta suunnitellaan ensiarvoisen tärkeää ohjata toimintaa maakunnan tasolla mm. luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.** Käytännössä tämän toteuttaminen vaatisi lisää selkeästi säilytettäviä aluevarauksia (SL, V) sekä muutoksia

kaavamerkintöjen käyttöön sekä kaavamääräyksiin. Tällaista lähestymistapaa edellytetään mm. luontodirektiivin 92/43/ETY 10 artiklassa. Lisäksi muistutamme Suomen sitoutuneen biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen (biodiversiteettisopimus) ja sen AICHI-tavoitteisiin. Kaavaehdotus ei nykymuodossaan mahdollista näiden tavoitteiden saavuttamista. Erityisen ongelmallinen ehdotus on tavoitteen 11 (”Vuoteen 2020 mennessä vähintään 17 % maa-alueista ja sisävesistä sekä 10 % rannikko- ja merialueista, erityisesti biodiversiteetin ja ekosysteemipalveluiden kannalta erityisen tärkeitä alueista, on suojeltu tehokkaasti ja yhdenvertaisesti hoidetun, ekologisesti edustavan ja hyvin kytkeytyneen suojelualueverkoston ja muiden alueisiin perustuvien suojelumenetelmien avulla. Suojelualueet on yhdistetty laajempiin maa- ja merimaisemiin.”) kannalta.

Suojelualueet

Kaavaehdotuksessa on esitetty runsaasti uusia suojelualueita, josta kiitämme Uudenmaan liittoa. Ekologisten arvojen turvaaminen kannalta laajat, yhtenäiset ja usein kuntarajat ylittävät suojelualueet ovat yksittäisiä kohteita parempi ratkaisu ja siksi suojelualueverkostoa ja viherrakennetta tulee kehittää juuri maakunnallisella tasolla. **Tuemme lämpimästi kaikkia esitettyjä uusia suojelualuevarauksia.** Huomautamme kuitenkin samassa yhteydessä, että kaavaehdotuksessa esitetyn lisäsuojelun määrä jää kuitenkin tiheästi asutulla ja kovien rakennuspaineiden alla olevalla Uudellamaalla selvästi riittämättömäksi. Lisäksi on syytä huomioida, että itäiselle Uudellemaalle on ehdotuksessa esitetty hyvin niukasti uusia suojelualueita.

Toistamme siksi uudelleen ehdotusvaiheessa esittämämme vaatimuksen olemassa olevien suojelualueiden laajentamisesta ja uusien suojelualueiden perustamisesta. Uusia, selkeästi suojelun tarpeessa olevia alueita on Uudellamaalla paljon – osa näistä on esitelty lausunnossamme kaavaluonnoksesta- ja ehdotuksesta. Näiden alueiden rajaukset perustuvat pitkälti maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden (MAALI) (Ellermaa 2011) tietoihin. Kaikki esitetyt alueet pohjautuvat siis laadukkaaseen ja ajantasaiseen tietoon alueiden linnustoarvoista. Kaikista kohteista on toimitettu rajaustiedot Uudenmaan liitolle. Tuoreissa tutkimuksissa (Ellermaa 2018, Aintila & Ellermaa 2018) on päivitetty ja tarkennettu MAALI-alueita erityisesti Uudenmaan saaristolinnuston osalta. Nämä uudet aluerajaukset olisi edelleen syytä huomioida myös maakuntakaavassa Tringan esittämien suojeluvarausten muodossa.

Raskaan raideliikenteen varikko

Kaavaehdotuksessa esitetään raskaan raideliikenteen varikkoa Espoon ja Kirkkonummen rajalle, Luoma-Mankki-välille. Ehdotuksen suuntaa-antavalla sijainnilla viitataan Väyläviraston (Veijovuori ym. 2019) esiselvityksen tutkimiin varikon mahdollisiin paikkoihin alueella. **Huomautamme, että molemmat selvityksessä esitetyt vaihtoehdot ovat luontoarvojen kannalta ongelmallisia.** Mankin kohdalla varikkoalue katkaisi maakunnallisesti merkittävän

ekologisen yhteyden. Sekä Mankki että Luoma sijaitsevat hyvin lähellä kansallisesti arvokasta (FINIBA-alue) Espoonlahden lintualueetta. Alue kuuluu myös Natura 2000- verkostoon. Melu- ja valosaaste sekä mahdolliset jätevedet voivat vaikuttaa haitallisesti Espoonlahden luontoarvoihin.

Viheryhteydet ja virkistysalueet

Tuemme kaavaehdotuksessa esitettyjä uusia viheryhteyksiä ja virkistysaluevarauksia.

Muistutamme, että juuri viheryhteyksien kannalta maakuntakaava on keskeinen suunnitteluväline. Uusista viheryhteyksistä ja virkistysalueista huolimatta kaavaehdotus ei näkemyksemme mukaan turvaa Uudenmaan viherrakenteen säilymistä pitkällä aikavälillä ja uhkaa siten alueen luontoarvoja. Toistamme siksi vaatimuksemme poistettujen viheryhteystarvemerkkintöjen palauttamisesta.

Kaavan hyväksymispäätöksestä pyydämme ilmoittamaan viipymättä yllä olevaan osoitteeseen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 94§:n mukaisesti.

Helsingissä 8. päivänä marraskuuta 2019

Jukka Hintikka

Puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Aki Arkiomaa

Toiminnanjohtaja

BirdLife Suomi ry

Lähteet

Aintila, A. & Ellermaa, M. 2018: Maakunnallisesti tärkeät lintujen muutonaikaiset kerääntymäalueet Uudellamaalla. – *Tringa* 45(1):8-31.

Ellermaa, M. 2011: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. – *Tringa* 37/38:140-174.

Ellermaa, M. 2018: Maakunnallisesti tärkeät saaristolintujen pesimäalueet Uudellamaalla. – *Tringa* 45(3):93-104.

Seppo Veijovuori, Veli-Markku Uski, Tuomas Kiuru ja Tiina Ronkainen: Lähiliikennevarikkoselvitys Espoon ja Kirkkonummen alueella – Esiselvitys. Väylävirasto. Helsinki 2019. Väyläviraston julkaisuja 35/2019.